

Bilag 1.

KOMMUNERNES LANDSFORENING

Den 15. maj 1970.

I anledning af det af indenrigsministeren den 29. april 1970 fremsendte forslag til lov om kommunal udligning tillader Kommunernes Landsforening sig herved at fremføre følgende synspunkter og forslag:

Selv om der gennem dannelsen af de nye storkommuner og købstædernes optagelse i amtskommunerne er sket en betydelig lokal udjævning af de økonomiske uligheder imellem kommunerne udenfor hovedstadsområdet, og der også ved de gennemførte byrdefordelingsændringer med generelle tilskud til kommunerne er opnået en vis udjævning på landsplan, viser de kraftige forskelle i kommunernes skatteudskrivning for i år, at der fortsat er store uligheder i kommunernes økonomiske vilkår. Sådanne uligheder kan ikke undgå at virke stærkt hæmmende på det kommunale styre.

Det er derfor med stor interesse, at landsforeningen har modtaget regeringens forslag om en skattegrundlagsudligning mellem kommunerne, og foreningen anerkender, at der ved den foreslåede ordning vil opnås en større udjævning end ved de nugældende tilskudsordninger.

Landsforeningen må imidlertid beklage, at ordningen indebærer, at der sættes et kunstigt skel imellem kommunerne, idet de indeles i de „rige“ kommuner, der skal betale, og de „fattige“ kommuner, der skal modtage. Et sådant skel er ulykkeligt for det kommunale samarbejde.

Udligningsordningen er alene baseret på kommunernes beskatningsgrundlag. De store strukturforskelle, der er af afgørende betydning for kommunernes udgiftsbehov, er ikke medregnet.

Da en tilbunds gående udjævning af de økonomiske uligheder mellem kommunerne vil kræve, at også kommunernes udgiftsbehov medtages ved beregningen, kan det derfor efter den foreslåede udligningsordning

meget vel være således, at kommuner, der efter skattegrundlagsberegningen skal betale et bidrag til andre kommuner, i virkeligheden selv burde have et tilskud for at kunne klare sine kommunale opgaver på et rimeligt niveau.

Det må imidlertid indrømmes, at de største uligheder bunder i forskelle i kommunernes beskatningsgrundlag, og at man derfor ved en ordning som den foreslåede kan opnå en betydelig udligning med overførsel af forholdsvis små beløb. Landsforeningen må dog henstille, at den foreslåede ordning ikke bliver betragtet som en permanent ordning, der kan videreudbygges i uændret form, men at man søger på længere sigt at etablere en ordning, der gør det muligt også at tage andre strukturforskelle imellem kommunerne end beskatningsgrundlaget i betragtning.

Blandt kommuner med en særlig udgiftsbelastende struktur er der navnlig 2 grupper, der må påkalde sig opmærksomhed: de tyndt befolkede kommuner og udviklingskommunerne.

De tyndt befolkede kommuner blev i særlig grad ramt af nedskæringen af procentrefusionerne, navnlig vejtilskuddene og lærerlønsrefusionerne, idet deres udgifter pr. indbygger er store. Dette var årsagen til, at der for indeværende år blev gennemført et areal/indbygger-tilskud. Det har imidlertid vist sig, at dette tilskudskriterium virker urimeligt i en del tilfælde, og landsforeningen kan derfor tilslutte sig, at ordningen ophæves. Det er imidlertid en kendsgerning, at en særlig tyndt befolkede kommune bliver tvunget op på et højt kommunalt udgiftsniveau, hvis den vil yde sine borgere blot nogenlunde samme service, som andre kommuner finder rimeligt. Det er derfor nødvendigt med en særlig støtte til disse kommuner. Det er landsforeningens opfattelse, at de i